

Villámsújtotta emberek: Boris Kálnoky erdélyi főnemesi családéposza + videó

2023 szeptember 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

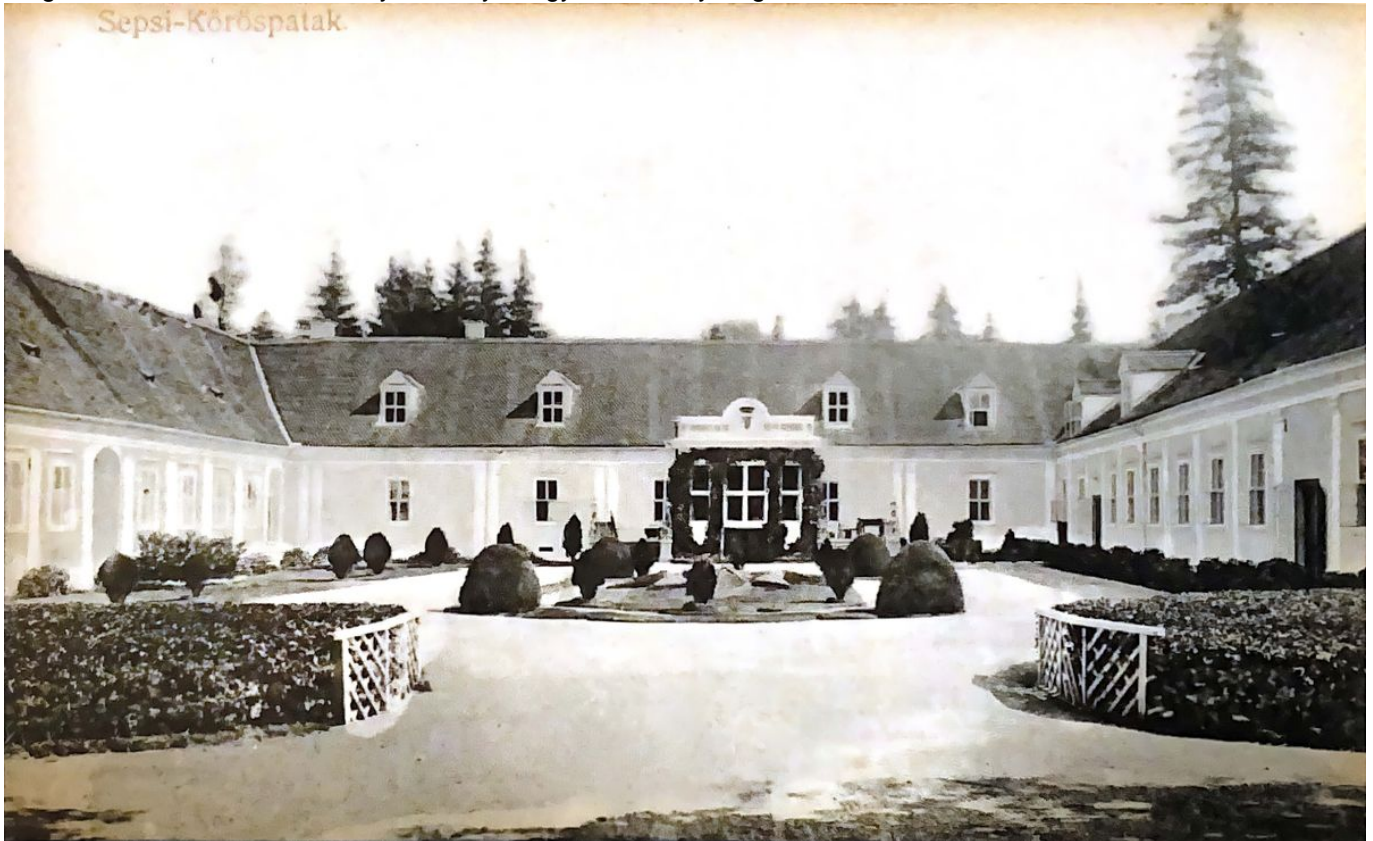
• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Ilyesmi ritkán kerül a történelemkönyvek szilárd tényei közé

de villámsújtotta emberek nélkül feltehetően ma nem volna erdélyi főnemesi történet. Sem kastély-visszafoglaló mozgalom, sem jóvátételi háború – és nem volna új, biztató lendület a magyarság megmaradástörténetében sem. Ráadásul ezek a történelemformáló villámok a lehető legbizarrabb helyen csapkodnak: hol egy isten háta mögötti templom küszöbén, hol egy romos kastély kőfalánál, hol éppen egy elmeotthon ápolójai között. Hogy akit eltalálnak, soha többé ne legyen képes addigi életét élni, elhagyja kényelmes létformája biztonságát, és vakon belevesse magát abba a zűrzavarba, amelyet erdélyi magyar szórványvilágnak hívnak.

A köröspataki Kálnoky-kastély az 1930-as években. Forrás: Boris Kálnoky: 'seim földje
Még hozzá megkétszerezve: magyarként is, és arisztokrataként is szórványnak, ami nem éppen a felhőtlen
életpálya biztosítóka.

Hazatérés a Székelyföldre

Az ősi székely főnemesi család, a Kálnokyak sorában több ilyen villámsújtotta ember van. Például [Kálnoky Tibor](#) gróf, akinek sorsfordulata a háromszéki Köröspatak templománál következett be: két évvel a Ceausescu-rendszer bukása előtt, 1987-ben Nyugatról érkezve édesapjával titokban meglátogatta a hajdani birtokokat, beosontak a szinte üres istenházába, és amikor véget ért a mise, és kiléptek a kapun, már ott várta őket a falu összesereglett népe, mert gyorsan elterjedt a hír: visszatért a gróf. Időse parasztasszonyok csókoltak kezét az apának, a fiú meg órákkal később sírva fakadt, amint a falu fölötti dombon ült a két Kálnoky némán, megrendülve, a semmibe meredve. Aztán a fiú megtanul magyarul a nagypapa szerelmes leveleit és a Székely Oklevéltár iratait böngészve, úgyhogy eleinte nyelvemlékekbe illő székely magyart beszélt. S mára hazatelepült, egész birodalmat épített újjá a régi birtokokon, kastélyokat, udvarházakat újít fel, múzeumokat rendez be, brit királyt kalauzol barátként a székelyföldi vadvirágok között. És mindenekelőtt mintát ad sikeres, békés, de határozott történelemépítő modellhez.

III. Károly brit király (balra) sétájáról tér vissza székelyföldi birtoka elött Zalánpatakon 2023. június 5-én. Mellette vendéglátója, Kálnoky Tibor (középen). Fotó: MTI/Kátai Edit

A háború árnyékában

A másik villámsújtotta Kálnoky a napokban megjelent könyv szerzője, [Boris](#), aki öccse nyomán ugyancsak feladta nyugat-európai életmódját, és a kilencvenes évek elején Budapestre költözött, hogy gyerekei magyarul tanulhassanak. Felmondta biztos lapszerkesztői állását a Die Weltnél, szabadúszó volt Magyarországon, majd törökországi és közel-keleti tudósító, napjainkban a Mathias Corvinus Collegium médiaiskoláját vezeti.

BORIS KÁLNOKY

Őseim földje

A Kálnoky család története

FMCC
PRESS

2011-ben német nyelven adta ki Őseim földje című kötetét, amely most a könyvhétre magyarul is megjelent Szász Csilla remek fordításában: frissítve, bővítve, illetve elhagyva sok olyan részletet a szövegből, amely elsősorban az erdélyi ügyekben kevésbé járatos német olvasóknak szól. És a legújabb közép-kelet-európai háború árnyékában, ami sok mindent újraértelmez, és újabb kapcsolatokat teremt akár több száz év távlatában is.

Mert kapcsolódási pontok, nos, azok vannak. Boris Kálnoky családéposzt ír prózában, méghozzá magával sodró esszéprózában, amelyben hol kibukkannak, hol feneketlen mélységbe merülnek a jó Kálnoky ?sök, nyolc évszázad portyázói és huszárcsínyek h?sei, léghajóvirtuózok és császárh? miniszterek, akik?l maga Sissi császárné költ gúnyverseket; vagy éppen madár- és természetbolondok, akik kastélyokat építenek újjá, miközben nyakas székyely atyafiakkal küszködnek a közös boldogulásért.

De Boris Kálnoky mindenekel?tt az otthonkeresés és hazatalálás csaknem ötszáz oldalas szellemi kalandját írja meg, az identitás újjáépítését talán a szokványosnál is különlegesebb Kálnoky, az 1900-ban született Hugó nagypapa sorsán és sorsfordító villámcsapásain keresztül. Apákról és fiúkról beszélve el h?störténeteket, családi adományokat és kísértethistóriákat pletykálva, töprengve és vívódva, az ?sapák felemás dics?ségéb?l és cáfolhatatlan bukásaiból merítve példákat.

Boris Kálnoky. Fotó: MTI/Vajda János

Mindezt szellemes és elegáns nyelvezettel, iróniába csomagolt személyességgel és személyességbe sz?tt szarkazmussal. Akármerre tekintve a családtörténetben, mindig a létezés archimédeszi pontját kutatva, vagyis inkább a bels? horgonyt, a hitet – mint mondjuk Hugó nagypapáét –, amely „támaszt és védelmet nyújtott a széls?séges kísértésekkel szemben. Néhány régimódi elv adott neki er?t, hogy mindig ember tudjon maradni” – írja a szerz? a könyv végén.

Mi más volna ez, mint az arisztokrata, az arisztokratikusság elemi és kortalan meghatározása...?

(Boris Kálnoky: ?seim földje. A Kálnoky család története. Ford.: Szász Csilla. MCC Press, Budapest, 2023, 480 oldal. Ára: 6450 forint)

Margittai Gábor - www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláztatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló
